

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Daniel Baciu
Președintele Casei Naționale de Pensii Publice

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 18063.../...30. JUN. 2023

RECOMANDAREA

nr. 94 din 30 iunie 2023

Prin petiția nr. 13716/2023, Asociația Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România (UJMR) ne-a sesizat în contextul dispozițiilor art. 4 alin. (2) și art. 16 din Constituție, privind unitatea poporului și egalitatea între cetățeni și egalitatea în drepturi, învederându-ne cu această ocazie următoarele:

Asociația Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România este o persoană juridică de drept privat, fără scop patrimonial, înființată în conformitate cu prevederile O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările ulterioare. Conform Statutului asociației, „scopul Asociației este apărarea drepturilor, a libertății și demnității profesionale a ziariștilor cât și a libertății presei, în concordanță cu documentele internaționale și legislația României”¹.

Asociația Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România a fost recunoscută ca asociație de utilitate publică prin Hotărârea Guvernului nr. 1220/05.10.2022 (publicată în M.Of., p. I. nr. 996/13 octombrie 2022).

¹ <https://www.mure.ro/statut/>

Conform Legii 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, republicată, membrii uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, pensionarii sistemului public de pensii, care sunt membri ai uniunilor de creatori legal constituite, recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, beneficiază de o indemnizație lunară.

În înțelesul actului normativ sus indicat, *prin uniuni de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică se înțeleg persoanele juridice române de drept privat, fără scop patrimonial, din domenii precum cel al creației muzicale, interpretative, cinematografice, literare, arhitecturale, teatrale, jurnalistice și al artelor plastice, care sunt recunoscute ca fiind de utilitate publică.*²

Petenta ne-a informat că după recunoașterea Asociației Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România ca fiind de utilitate publică, mai mulți membri ai UJMR au depus cereri la Casele județene de Pensii – în județele Arad, Cluj, Bihor, Harghita, Mureș, Satu Mare etc. – împreună cu toate actele doveditoare cerute, solicitând acordarea indemnizației convenite conform Legii 8/2006. Totodată, UJMR a transmis Caselor județene și Casei Naționale de Pensii Publice lista cu pensionarii îndreptățiți a primi indemnizația.

Casa Teritorială de Pensii Bihor inițial (în noiembrie 2022) a aprobat cererile, colegii pensionari intrând în plată, după care a revenit asupra deciziei (în februarie 2023), în sensul respingerii acestora. Restul Caselor județene au respins de la început aceste solicitări invocând faptul că Asociația Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România nu se regăsește în lista uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, comunicată Casei Naționale de Pensii Publice de către Ministerul Culturii, ca făcând obiectul Legii nr.8/2006.

Plecând de la susținerile petentei am apreciat că **recunoașterea prin Hotărâre a Guvernului a Asociației Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România – uniune de creatori, care activează în domeniul jurnalistic – ca fiind de utilitate publică, aceasta se circumscrie obiectului de reglementare al Legii nr. 8/2006 și pe cale de consecință, membrii asociației sunt îndreptățiți la indemnizația prevăzută de această lege.**

Din actele normative analizate nu a rezultat condiționarea recunoașterii și acordării drepturilor convenite de lista menționată de către Casele locale de

² LEGE nr. 8 din 11 ianuarie 2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică*) - REPUBLICARE

pensii. Lista despre care fac vorbire acestea face parte doar dintr-o comunicare internă între instituții, nu este nicidecum un act normativ care să completeze sau să modifice o lege sau o Hotărâre a Guvernului. La momentul sesizării am apreciat că **lipsa comunicării între instituții sau neorganizarea corespunzătoare a activității interne nu poate afecta drepturile stabilite printr-o lege și nu poate justifica neaplicarea legii. Și totuși, Casa Națională de Pensii Publice pare să condiționeze acordarea indemnizației de completarea listei.**

În același timp, am reținut și faptul că **Ministerul Culturii a adresat o solicitare Asociației Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România în Circulara nr. 1457/06.03.2023 solicitând transmiterea documentelor ce decurg din statutul de utilitate publică: raportul de activitate și situația financiară pe anul 2022.**

Nu în ultimul rând, am opinat că neacordarea indemnizației cuvenite pe baza legii membrilor Asociației Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România, **este o măsură discriminatorie**, din moment ce membrii Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România beneficiază de aceeași indemnizație pe baza aceluiași prevederi legale.

Astfel, pentru considerentele mai sus arătate, am transmis o adresă către instituția pe care o reprezentați, în sensul formulării unui punct de vedere pe margine celor de mai sus, dar și din perspectiva instituirii de către aceasta a unui posibil caracter discriminator față de abordarea consecventă în ceea ce privește drepturile acordate Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, prin raportare la situația jurnaliștilor maghiari din România.

În acest context, ne-ați reiterat cadrul legal incident în cauză și ați prezentat corespondența purtată în această speță.

Față de cele prezentate, reținem că CNPP invocă în mod eronat temeiul legal instituit de către art. II din Hotărârea Guvernului nr. 960 din 15 decembrie 2016 pentru modificarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.650/2006, în sensul că această prevedere. Conform art. II din hotărârea amintită, *Ministerul Culturii va furniza, la solicitarea Casei Naționale de Pensii Publice și a caselor de pensii sectoriale, lista uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică din domeniile prevăzute de art. 1 alin. (2) din Legea nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică,*

republicată, fără ca această măsură să fie identificabilă în textul Legii 8/2006 sau ca această listă să fie apară ca condiție a acordării indemnizației prevăzută de lege.

Ministerul Culturii a transmis în anul 2017 Casei Naționale de Pensii Publice lista actualizată a uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, context în care casele teritoriale de pensii stabilesc indemnizația prevăzută de Legea nr. 8/2006, republicată, doar solicitanților care au calitatea de membru al uneia dintre uniunile comunicate de Minister. Casa Națională arată că în corespondența cu Ministerul Culturii acesta a afirmat că „*în calitate de inițiator și avizator al Hotărârii de Guvern nr. 1220/2022, Asociației Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România i-a fost recunoscut statutul de utilitate publică și că se află în evidențele Ministerului Culturii*”. Analizând această situație de fapt, apreciem recunoașterea de către Ministerul Culturii a statutului de utilitate publică a Uniunii Jurnaliștilor Maghiari din România, care are ca scop apărarea drepturilor, a libertății și demnității profesionale a ziaristilor, prin inițierea și avizarea hotărârii de Guvern, îndeplinește condițiile cerute de Legea 8/2006 chiar și în situația în care Ministerul a omis să își îndeplinească obligația de comunicare a listei prevăzute de H.G. 960/2016. Astfel, Casa Națională de Pensii Publice are obligația de a respecta drepturile cetățenilor, membri ai UJMR și beneficiari ai indemnizației prevăzute de Legea 8/2006 în cazul în care condițiile legale sunt îndeplinite, chiar dacă Ministerul Culturii a omis să își îndeplinească obligația instituită printr-o normă infralegală.

Pe de altă parte, din analiza efectuată în vederea soluționării acestui dosar, urmare consultării unei baze de date publice, au rezultat următoarele³:

Pe rolul Tribunalului Cluj, Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale a fost înregistrat dosarul nr. /2023, demers inițiat de un membru al Uniunii Jurnaliștilor Maghiari din România, în contradictoriu cu Casa Teritorială de Pensii Cluj, având ca obiect *anulare act administrativ*, demers prin care reclamantul a solicitat instanței să dispună anularea Deciziei nr. Cod din data de 17.01.2023 și recunoașterea drepturilor cuvenite conform Legii nr. 8/2006.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat că este membru al Asociației Uniunii Jurnaliștilor Maghiari din România și că prin decizia atacată i s-a respins cererea de acordare a indemnizației lunare în baza art. I alin (1) din Legea nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, cu motivarea că Asociația Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România nu se

³ https://portal.just.ro/117/SitePages/Dosar.aspx?id_dosar=

regăsește în lista uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică.

Instanța a admis cererea de chemare în judecată formulată și a dispus anularea Deciziei și obligarea Casei Teritoriale de Pensii Cluj la acordarea drepturilor prevăzute de Legea nr. 8/2006. Instanța a reținut că în speță sunt întrunite condițiile necesare acordării indemnizației, anume depunerea de către reclamant a documentelor prevăzute de lege care include cardul de jurnalist și „faptul că Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România, al cărei membru este reclamantul, a fost recunoscută ca persoană juridică română de drept privat, fără scop patrimonial, de utilitate publică”, astfel instanța apreciază că „este nelegal refuzul pârâtei de acordarea a indemnizației”.

Urmare celor de mai sus, Casa Teritorială de Pensii Cluj a revizuit Decizia, în sensul celor stabilite de către instanță.

Față de demersurile întreprinse și datelor obținute cu această ocazie, am reținut următoarele:

În privința dreptului aplicabil, relevante sunt dispozițiile art. 1 alin. 1 și alin. 2 din Legea nr. 8/2006, potrivit cărora prezenta lege reglementează dreptul la o indemnizație lunară în beneficiul pensionarilor sistemului public de pensii, care sunt membri ai uniunilor de creatori legal constituite, recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică.

În înțelesul legii, prin uniuni de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică se înțelege persoanele juridice române de drept privat, fără scop patrimonial, din domenii precum cel al creației muzicale, interpretative, cinematografice, literare, arhitecturale, teatrale, jurnalistice și al artelor plastice, care sunt recunoscute ca fiind de utilitate publică.

Așadar, actul normativ instituie dreptul la o indemnizație în beneficiul pensionarilor sistemului public de pensii, care sunt membri ai uniunilor de creatori legal constituite, cum sunt și cele din domeniul jurnalistic, recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică.

Asociația Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România este o persoană juridică română de drept privat, fără scop patrimonial, de utilitate publică, care face parte din domeniul jurnalistic, așa cum reclamă dispozițiile art. 1 alin. 2 din Legea nr. 8/2006. Prin H.G. nr. 1220/2022 a fost recunoscut statutul Asociației Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România ca fiind de utilitate publică.

In aceste condiții este nelegal refuzul caselor de pensii teritoriale de acordare a indemnizațiilor cuvenite.

Sușinerile Casei Naționale de Pensii Publice referitoare la rațiunile neincluzerii acestei asociații printre beneficiarii Legii nr. 8/2006 sunt lipsite de orice relevanță, în condițiile în care a fost recunoscut statutul acesteia ca fiind de utilitate publică.

Nu pot fi reținute nici susținerile potrivit cărora dacă s-ar da curs cererilor formulate de către membrii asociației, ar însemna că toți pensionarii sistemului public și sectorial de pensii care aparțin unei persoane publice de utilitate publică ar trebui să beneficieze de dispozițiile Legii nr. 8/2006, în condițiile în care, în cazul de față este vorba de o asociație jurnalistică.

Este indiscutabil faptul că, în temeiul art. II din H.G. nr. 960/2016, Ministerul Culturii va furniza, la solicitarea Casci Naționale de Pensii Publice și a caselor de pensii sectoriale, lista uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică din domeniile prevăzute de art. I alin. (2) din Legea nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, republicată, însă doar în contextul în care toate condițiile prevăzute de lege sunt îndeplinite, iar această obligație de comunicare interinstituțională nu poate împiedica valorificarea drepturilor cetățenilor.

Pentru toate aceste motive, având în vedere răspunsul transmis de către Casa Națională de Pensii Publice și practica judiciară constituită la nivelul Tribunalului Cluj, în vederea realizării scopului constitutional și legal al Avocatului Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta

RECOMANDARE

1. Având în vedere că, potrivit art. 1 alin.(2) din Legea nr. 8/2006, Asociația Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România este uniune de creatori legal constituită și recunoscută ca persoană juridică de utilitate publică, iar Ministerul Culturii, în calitate de inițiator și avizator al H.G. nr. 1220/2022, a recunoscut statutul de utilitate publică al acesteia și asociația se află în evidența sa, Președintele Casei Naționale de Pensii Publice va lua toate

măsurile necesare în vederea respectării drepturilor prevăzute de actul normativ sus indicat.

2. Președintele Casei Naționale de Pensii Publice va informa casele județene pensii în legătură cu faptul că Asociația Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România este o persoană juridică de drept privat, fără scop patrimonial, a fost recunoscută ca asociație de utilitate publică prin Hotărârea Guvernului nr. 1220/05.10.2022 și conform statutului acesteia se încadrează în prevederile alin. (2) din art. 1 al Legii 8/2006 la domeniul jurnalistică.
3. Președintele Casei Naționale de Pensii Publice va informa Avocatul Poporului cu privire la însușirea recomandării, transmițând dovezile demersurilor întreprinse.

Avocatul Poporului,

București, 30 iunie 2023

